

Rudki, dn. 16 listopada 2020 r.

Dom Wczasów Dziecięcych
„GOŁOBRZE” w Rudkach
Rudki, ul. Górnicza 3
26-006 Nowa Słupia, NIP 657-023-99-42
tel. 41-31-77-483, kom. 604 710 473

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Al. J.Ch Szucha 25

00-918 Warszawa

Dotyczy:

a) projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. poz. 1872 oraz z 2017 r. poz. 1628);

b) projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniający rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2017r. w sprawie publicznych placówek oświatowo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W związku planowanym wprowadzeniem powyższych rozporządzeń z dniem 1 stycznia 2021 r., zwracamy się prośbą o podjęcie działań i konsultacji w sprawie zasad funkcjonowania domów wczasów dziecięcych, warunków ich finansowania oraz planowanego ograniczenia ich działalności jedynie do roku szkolnego. Powyższe projekty rozporządzeń ograniczają nie tylko działalność statutową naszych placówek i stoją w sprzeczności z szeroko prowadzoną polityką prorodzinną RP, ale staną się przyczynkiem do likwidacji wszystkich domów wczasów dziecięcych w naszym kraju.

Jako Dyrektor niepublicznego Domu Wczasów Dziecięcych „Gołoborze” w Rudkach, w imieniu swoim, Organu Prowadzącego oraz wszystkich pracowników placówki pragnę wyrazić swój stanowczy sprzeciw co do zaproponowanych zmian. Przyjęcie przedmiotowych rozporządzeń w proponowanym brzmieniu przyczyni się do zaprzestania działalności i likwidacji placówek oświatowych, jakimi są domy wczasów dziecięcych. Proponowane zmiany są wprowadzane zbyt szybko, bez żadnych konsultacji z organami prowadzącymi i dyrektorami placówek. Wynikające z projektów nowe regulacje są już określone w obowiązujących obecnie aktach prawnych. Ponowne doprecyzowanie wprowadza niepotrzebny chaos i burzy dobry, wypracowany przez ostatnie lata porządek prawny, a w szczególności wprowadza nowe, niezrozumiałe interpretacje istniejących już przepisów.

Wobec powyższego wnoszę o:

1. Odstąpienie od określenia minimalnego okresu pobytu wychowanka lub ewentualnie zmianę minimalnego wymaganego okresu pobytu wychowanka domu wczasów dziecięcych z 8 dni na 3 lub 5 dni.
2. Odstąpienie od zmiany pozostałych zapisów dotyczących domów wczasów dziecięcych w przedmiotowych rozporządzeniach z uwagi na to, że są uregulowane w sposób wyczerpujący i przejrzysty w obecnie obowiązujących aktach prawnych lub umożliwienie otrzymania wsparcia finansowego za okres pobytu dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych i wakacji.

UZASADNIENIE

Dom wczasów dziecięcych jest całoroczną, nieferyjną placówką oświatową, o której mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe. Nasze funkcjonowanie w całości opiera się na pobytach dzieci i młodzieży pozostających w obowiązku szkolnym lub obowiązku nauki. Podczas trwania roku szkolnego przebywają u nas uczniowie ze szkół z całego kraju na tzw. „zielonych szkołach”. Natomiast podczas przerwy feryjnej i wakacyjnej, przyjmujemy dzieci i młodzież na zimowiska, kolonie i obozy, zapewniając im opiekę i wychowanie, rozwój zainteresowań i uzdolnień, wspomaganie rozwoju psychofizycznego oraz realizujemy pozostałe zadania wynikające z już istniejących aktów prawa oświatowego i rozporządzeń.

Odnosząc się do proponowanej zmiany wprowadzenia minimalnego okresu pobytu wychowanków w domu wczasów dziecięcych – nie mogę się zgodzić z interpretacją MEN, że pobyt uczniów w tego typu placówkach wynosi 1, 2 lub 3 dni. Zdarza się to niezwykle rzadko i uwarunkowane jest ograniczonymi możliwościami instytucji kierującej oraz charakterem danego pobytu. W naszej placówce wcale nie realizujemy pobytów jednodniowych. Najczęściej wychowankowie przebywają u nas przez okres 5 dni (od poniedziałku do piątku) w trakcie roku szkolnego. Dłuższe pobyty realizowane są praktycznie wyłącznie w ferie i wakacje. Czy określenie minimalnego pobytu wychowanków jako 8 dni jest akceptowane przez szkoły kierujące do nas swoich uczniów? Czy ten zapis był konsultowany z dyrektorami szkół? Określenie minimalnego okresu pobytu uniemożliwi korzystanie z oferty domów wczasów dziecięcych znacznej grupie dzieci i młodzieży. Będą to między innymi szkoły i klasy sportowe czy uczniowskie kluby sportowe podczas zawodów i turniejów, które zazwyczaj trwają 2 lub 3 dni. Stąd też wniosek o całkowite odstąpienie od określenia minimalnego okresu pobytu lub rozważenie możliwości zapisu „3 lub 5 dni”. Pozwoli to na organizację turnusów dla podmiotów, których charakter i możliwości nie pozwalają na dłuższy pobyt.

Co do pozostałych rekomendowanych przez MEN rozwiązań i zmian - należy stwierdzić, co następuje:

- proponowana zmiana w §68 Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. doprecyzowująca definicję podstawowych zadań domu wczasów dziecięcych - „*umożliwienie uczniom odbywania nauki poza miejscem stałego zamieszkania*” jest określona i uregulowana w §73 ust. 1 obecnie obowiązującego rozporządzenia w brzmieniu: „*Wychowankowie przebywający w domach wczasów dziecięcych spełniają obowiązek szkolny i obowiązek nauki poprzez uczęszczanie do szkoły funkcjonującej w domu wczasów dziecięcych lub do szkoły poza domem wczasów dziecięcych*”. Ponadto zgodnie z §73 ust.2 tegoż rozporządzenia: „*Po zakończeniu pobytu wychowanka domu wczasów dziecięcych dyrektor domu wczasów dziecięcych przekazuje pisemną informację o bieżących ocenach uzyskanych przez wychowanka oraz jego zachowaniu dyrektorowi szkoły macierzystej wychowanka oraz rodzicom*”.

- proponowana zmiana w § 68 Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r. polegająca na dodaniu ust.3 wskazująca wprost, że placówka oświatowa, jaką jest dom wczasów dziecięcych może także organizować wypoczynek dzieci i młodzieży jest bezprzedmiotowa, bezzasadna a przede wszystkim powtarzająca zapisy aktu prawnego wyższego rzędu, tj. ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, tj. art. 92a-92t a w szczególności art. 92c ust.1 pkt 1, który stanowi: „*Organizatorami wypoczynku mogą być: 1) szkoły i placówki*”. Ponadto możliwość organizowania krajoznawstwa i turystyki z uwzględnieniem celów edukacyjnych i wychowawczych oraz bezpieczeństwa uczniów przez placówki, jakimi są domy wczasów dziecięcych jest określona w obecnie obowiązującym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. Powtarzanie zapisów ustaw wprowadza niepotrzebny zamęt, chaos i nie przyczynia się do poprawy funkcjonowania systemu oświaty, w tym domów wczasów dziecięcych.

- proponowana zmiana polegająca na dodaniu §73 a do Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2017 r., określająca kto nie jest wychowankiem domu wczasów dziecięcych, jest sprzeczna z prowadzoną obecnie polityką społeczną państwa, gdyż dzieli wychowanków na „lepszych i gorszych”, uprawnionych i nieuprawnionych do skorzystania z bogatej oferty domów wczasów dziecięcych oraz jest niezgodna z zapisami §72 ust.1 obowiązującego rozporządzenia, który stanowi, że: „*podstawową formą organizacyjną pracy z wychowankami w domu wczasów dziecięcych jest grupa wychowawcza*”. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z §74 ww. rozporządzenia „*Dom wczasów dziecięcych prowadzi działalność przez cały rok kalendarzowy jako placówka, w której nie są przewidziane ferie szkolne*”. Równoznaczne jest to z tym, że wychowankowie przebywający na wypoczynku w domu wczasów dziecięcych realizują programy edukacyjne wynikające z zadań statutowych danej placówki. W Domu Wczasów Dziecięcych „Gołoborze” w trakcie ww. pobytów prowadzone są różnorodne zajęcia edukacyjne, wychowawcze, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia czy rekreacyjne. Wychowankowie realizują opracowane dla nich wcześniej programy pobytu uwzględniające założone cele dydaktyczno-wychowawcze i tym

samym, zgodnie z logiką – od pierwszego dnia pobytu stają się naszymi wychowankami. Stwierdzenie autorów przedmiotowych projektów rozporządzeń, że w trakcie kolonii, obozów, ferii zimowych oraz wycieczek tematycznych dzieci i młodzież „nie są wychowankami” nasuwa pytanie, jaki posiadają oni status podczas wypoczynku. Wprowadzenie katalogu określającego kto jest, a kto nie jest wychowankiem domu wczasów dziecięcych, jest niezgodne z aktami prawnymi określającymi zadania placówek oświatowych, o których mowa w art. 2 pkt 8 ustawy – Prawo Oświatowe i przyczyni się do tego, że dzieci i młodzież nie będą mogły korzystać z oferty domu wczasów dziecięcych. Należy zwrócić również uwagę, że oprócz nauczycieli-wychowawców, domy wczasów dziecięcych zatrudniają pracowników administracji i obsługi oraz korzystają z usług lokalnych i krajowych firm, które są niezbędne do realizacji zadań statutowych. Domy wczasów dziecięcych otrzymują dotację na wychowanka przebywającego fizycznie w placówce. Wypoczynek organizowany przez dom wczasów dziecięcych na podstawie art. 92a – 92t ustawy o systemie oświaty jest realizowany przez nauczycieli zatrudnionych w domu wczasów dziecięcych, którzy spełniają wszystkie kryteria określone przez Ministra Edukacji w zakresie sprawowania opieki. Niepubliczne domy wczasów dziecięcych nie otrzymują dotacji na zatrudnionych na umowę o pracę nauczycieli i innych pracowników, tylko na wychowanka. Pozbawienie dotacji i brak uregulowania w tej kwestii spowoduje znaczne ograniczenie działalności placówek, co będzie skutkowało zwolnieniami z pracy. Ponadto, domy wczasów dziecięcych nie posiadają wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców, o którym mowa w art. 22 ust 2 ustawy z dnia 24 listopada o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Działalność oświatowa nie jest działalnością gospodarczą.

W tym trudnym dla wszystkich czasie pandemii, gdy nasza działalność stoi pod znakiem zapytania, nie zwolniliśmy żadnego pracownika. Jednakże, proponowane zmiany szybko i skutecznie doprowadzą do likwidacji wszystkich domów wczasów dziecięcych. W związku z pandemią COVID-19 od września zostały odwołane praktycznie wszystkie pobyty do końca 2020 roku, a wydane w tym okresie rozporządzenia dotyczące ograniczenia działalności jednostek systemu oświaty nie przewidywały finansowania domów wczasów dziecięcych, jak to miało miejsce od marca do czerwca. Jediną naszą nadzieją na poprawę kondycji finansowej i dalsze prowadzenie działalności są ferie zimowe 2021, rozpoczynające się od połowy stycznia, na które mamy już zawarte umowy. Co mamy zatem zrobić z wszystkimi przyjętymi do realizacji rezerwacjami na 2021 rok? Podobna sytuacja dotyczy również przeniesionych z 2020 roku na 2021 rok pobytów uczniów na tzw. „zielonych szkołach”, które miały odbyć się pomiędzy marcem a grudniem 2020 roku. Na te pobyty mamy podpisane umowy, wpłacone zadatki i opracowane programy turnusów, które w przeważającej większości przewidują krótsze pobyty niż te proponowane w projekcie rozporządzenia. Co mamy zrobić, skoro od 1 stycznia wszystko staje się nieaktualne, a pobyty tych wychowanków, którzy mają u nas przebywać nie mogą być wykazane do SIO i do dotacji? Dodatkowo, jesteśmy zobowiązani do zatrudnienia kadry pedagogicznej z kwalifikacjami w formie umowy o pracę. Okres zatrudniania nauczycieli i nauczycieli -

specjalistów trwa do 31 sierpnia a nie do 30 czerwca. Zadaję sobie więc pytanie, na jakiej zasadzie mamy na okres miesięcy letnich przekształcić się w instytucję świadczącą usługi turystyczne. W mojej opinii wprowadzane zmiany powinny być poddane szerokiej konsultacji społecznej, przede wszystkim wśród organów prowadzących takie placówki oraz instytucji korzystających z pobytów.

Wprowadzenie zmian na początku roku 2021, ale z mocą od 1 stycznia roku następnego, dałoby jakiegokolwiek szanse i możliwości dostosowania się do nowego stanu prawnego, zarówno przez nas jak i korzystających. Działalność domów wczasów dziecięcych jest działalnością planowaną i długoterminową, opartą o zdrowe zasady współżycia i partnerstwa prawnego-finansowego z różnorodnymi podmiotami, takimi jak: szkoły, rady rodziców, stowarzyszenia, uczniowskie kluby sportowe itp. Dokonujemy rezerwacji i podpisujemy umowy często na rok do przodu ponieważ tego wymagają instytucje kierujące. Ponadto, musimy zapewnić funkcjonowanie placówki, w tym wynagrodzenia dla około 20 pracowników.

Jednocześnie zwracam uwagę, że wprowadzenie przedmiotowych projektów rozporządzeń przyczyni się do wykluczenia edukacyjnego i społecznego dzieci należących m.in. do:

- organizacji pozarządowych wspomagających rozwój dzieci, także niepełnosprawnych (co jest ważne szczególnie w obecnym czasie),
- organizacji kościelnych, które planowały kilkudniowe rekolekcyjne pobyty, korzystając z zaplecza edukacyjnego domu wczasów dziecięcych,
- organizacji harcerskich, skautingowych, itp.,
- dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych, które korzystają z naszej oferty programowej w ramach pobytów terapeutycznych.

Ograniczona zostanie także, ze względu na znaczne podniesienie kosztów pobytu, organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Nadane nam przez ustawę o systemie oświaty i rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki kompetencje do organizowania wypoczynku oraz wycieczek przedmiotowych i wycieczek krajoznawczo - turystycznych nie pozbawiają przebywających u nas dzieci i młodzieży statusu wychowanka domu wczasów dziecięcych. Proponowane zmiany odbiorą nam powyższe kompetencje.

Pragnę nadmienić, że jako placówka oświatowa współpracujemy ze środowiskiem lokalnym, w którym nasze inicjatywy odbierane są bardzo pozytywnie. Realizujemy projekt „W świętokrzyskiej krainie...”, który zapewnia szkołom podstawowym z naszej gminy i gmin ościennych dostęp do edukacji regionalnej na wysokim poziomie, bez ponoszenia żadnych dodatkowych kosztów. W planach mamy poszerzenie zasięgu projektu o kolejne gminy. Ze względu na duże zainteresowanie dyrektorów i nauczycieli, projekt realizowany jest w formie krótkich turnusów. Proponowane zmiany uniemożliwią

kontynuację naszych działań w zakładanej formie. Stracą na tym dzieci z okolicznych szkół, którym zostanie odebrana możliwość zdobycia cennej wiedzy i wzmocnienia przynależności do małej ojczyzny.

Mając na uwadze powyższe argumenty oraz tempo i radykalizm wprowadzanych zmian, stwierdzam stanowczo, że nie służą one placówkom oświatowym i stoją w całkowitej sprzeczności z szeroko prowadzoną polityką prorodzinną RP, służącą przede wszystkim wyrównywaniu szans dzieci i młodzieży, zwłaszcza w dostępie do edukacji i wychowania. Dostosowanie się do proponowanych zapisów jest niemożliwe w tak krótkim czasie, bez jakiegokolwiek czasu karencji czy konsultacji.

Jako placówka oświaty, liczymy na zrozumienie ze strony Ministra Edukacji i Nauki oraz pracowników merytorycznych MEN oraz wsparcie i pomoc w dalszym funkcjonowaniu domów wczasów dziecięcych. Konsultacja projektów rozporządzeń i Państwa głos w naszej sprawie może pomóc dzieciom w realizacji marzeń, a nam umożliwi dalsze funkcjonowanie.

Z wyrazami szacunku,

Dyrektor
Domu Wczasów Dziecięcych
"Gołoborze" w Rudkach
mgr Piotr Sepiolo